

JAMHURI YA
MUUNGANO
WA TANZANIA

WIZARA YA
KATIBA NA
SHERIA

SHERIA BULLETIN

Toleo la Name

UZINDUZI WA MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN WATIKISA SONGEA

Uwanja wa Majimaji watapika!!

YALIYOMO

01 | Mpango azindua MSLAC Ruvuma.

02 | MSLAC imekuwa na mafanikio Mengi.

08 | Huduma ya Msada wa Kisheria kuwa endelevu.

BODI YA UHARIRI

MARY MAKONDO

Katibu Mkuu

LUSAJO MWAKABUKU

Kaimu Mkuu wa Kitengo cha Mawasiliano Serikalini

WAJUMBE

Felix Chakila | George Mwakyembe | William Mabusi | Heri Magogo | Ibrahim Joseph

Wasanifu wa Kurasa: Waziri Bosco | Lusajo Mwakabuku

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Philip Mpango amesema Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia inapaswa kuangazia changamoto zinazowagusa wananchi wa hadhi zote wakiwemo watu wenye ulemavu na wanaofanyiwa ukatili wa kijinsia.

Na, Lusajo Mwakabuku - Songea, Ruvuma.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Philip Mpango amesema Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia inapaswa kuangazia changamoto zinazowagusa wananchi wa hadhi zote wakiwemo watu wenye ulemavu na wanaofanyiwa ukatili wa kijinsia.

Makamu wa Rais allyasema hayo tarehe 22 Julai 2023 wakati akizindua Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Aid Campaign) kwa mkoaa wa Ruvuma, uzinduzi uliofanyika katika Uwanja wa Majimaji uliopo Songea mkoani humo. Amesema kumekuwepo na ongezeko la vitendo vya ukatili wa kijinsia hapa nchini ambapo takwimu za Januari - Disemba 2022 zinaonesha matukio ya ukatili yaliyokuwa mengi zaidi ni ubakaji ambayo ni 6,335, ulawiti 1,555 na mimba za utoto 1,557. Ametoa wito kwa Kampeni hiyo kusaidia waathirika wa vitendo hivyo kupata haki zao pamoja na kuagiza vyombo vya dola kuendelea kuchukua hatua kali za kisheria dhidi ya watuhumiwa wote wa matukio hayo.

Halikadhalika Makamu wa Rais alisema Kampeni hiyo inapaswa kutoa elimu ya kutosha kuhusu taratibu za kufuata ili kutekeleza Hukumu za Mahakama na kupata haki kwani hivi sasa kumekuwepo na wananchi ambao warmeshinda kesi mahakamani lakini wamebaki na hukumu zio mikononi bila kupata haki zao.

Aidha Makamu wa Rais ametoa wito kwa Watanzania kujijengea utamaduni wa kuandika wosia mapema ili kuepusha migogoro ya kifamilia inayotoka pindi mwanafamilia mmoja anapofaniki. Amesema kumekuwepo na migogoro mingi ya mirathi inayotokana na watu wenye kutoquandika wosia wakwa hai hali inayochangiwa na imani miognoni mwa jamii kuwa kuandika wosia ni kujitabiria kifo. Akallekeza Wizara ya Katiba na Sheria na Ofisi ya Kabidhi

Wasii Mikuu kuongeza jitihada za kutoa elimu kuhusu uandaaji wa wosia na masuala ya mirathi kwa ujumla.

Katika hatua nyingine Makamu wa Rais alivitaka vyombo vya ulini na usalama, kudhibiti hali ya uingizaji wa mifugo kinyume na sheria inayondelea katika mkoaa wa Ruvuma hususanil Wilaya ya Tunduru, Namtumbo na Songea Vijiji. Amesema kumekuwepo na taarifa ya uingizaji mifugo inayofanywa na viongozi pamoja na baadhi ya matajiri wa mifugo kutoka nchi Jirani ambaa wanatoa fedha ili waweze kuingiza mifugo hiyo. Makamu wa Rais amelitaka Wizara ya Mifugo na Uvuvi na Wizara ya Ardhi kufanya kazi ya dharura kutenga na kupima vitalu na mashamba ya mifugo na wamiliiki wa mifugo watakuwe kujenga malambo ya maji katika vitalu na mashamba hayo.

Vilevile Makamu wa Rais akalagiza Wizara ya Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi kuongeza kasi ya upimaji na upangaji wa miji ikiwa ni pamoja na kurasimisha makazi ya wananchi kwa kuzingatia sheria. Amesema Sekta ya ardhi imendeleo kubabiliwa na migogoro mingi ikiwa kwa sehemu kubwa migogoro hiyo inayochangiwa na maeneo mengi kutopimwa na kupangiwa matumizi sahihi pamoja na baadhi ya wananchi kuvaria maeneo ya hifadhi na shoroba za wanyama.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Philip Mpango amesema Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia inapaswa kuangazia changamoto zinazowagusa wananchi wa hadhi zote wakiwemo watu wenye ulemavu na wanaofanyiwa ukatili wa kijinsia.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Philip Mpango amesema Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia inapaswa kuangazia changamoto zinazowagusa wananchi wa hadhi zote wakiwemo watu wenye ulemavu na wanaofanyiwa ukatili wa kijinsia.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Philip Mpango amesema Kampeni ya Kitaifa ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia inapaswa kuangazia changamoto zinazowagusa wananchi wa hadhi zote wakiwemo watu wenye ulemavu na wanaofanyiwa ukatili wa kijinsia.

MPANGO AZINDUA MAMA SAMIA LEGAL AID CAMPAIGN RUVUMA.

Makamu wa Rais alivitaka vyombo vinavyosimamia sheria ikiwemo jeshi la polisi na Ofisi ya Mashtaka ya Taifa kuzingatia sheria katika utekelezaji wa majukumu yao. Alisema kumekuwepo na malalamiko ya wananchi wengi yanahusu ukukwaji wa hakiza watumiwa ikiwemo kukamatwa bila kufuata taratibu, kinyimwa dhamana kinyume cha sheria, kupekuwa bila kufuata taratibu, rushwa na kufuwa mahabusu muda mrefu bila kufunguliwa mashitaka.

Makamu wa Rais allongeza Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia inapaswa kutoa kipaumbwele katika kuoa elimu kuhusu haki za watu wenye ulemavu, ameilekeza Wizara ya Katiba na Sheria kushirikiana na Wizara ya Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wanawake na Makundi Maalum kutoa elimu kwa jumii na kusimamia utekelezaji wa Sheria ya Watu enye Ulemavu Na. 9 ya mwaka 2010.

Kwa upande wake Waziri wa Katiba wa Sheria Dkt. Damas Ndumbaro akasema Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia ni mikakati unaotekeliza maono ya Rais Dkt. Samia Suluhu Hassan wenye lengo la kuongeza uelewa wa sheria na haki za binadamu kwa wananchi wote hususanil wanawake, watoto na makundi maalum.

Dkt. Ndumbaro akaongeza kwamba Kampeni hiyo itasaidia kuimarisha huduma za ushauri na msaada wa kisheria hususanil kwa wananchi wanaoishi maeneo ya pembezoni mwa nchi. Amesema kampeni ya msaada wa kisheria ya Mama Samia itapita katika kila wilaya, kata, kitongoji, taasisi mbalimbali kama vile za elimu pamoja na maeneo ya vizuizi ikiwemo mahabusu na magereza.

Kampeni ya Msaada wa Kisheria ya Mama Samia (Mama Samia Legal Campaign) inatekelezwa kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia Machi, 2023 hadi Februari, 2026 ikitarajiva kuwafikia katika Mikoa yote ya Tanzania Bara na Zanzibar. Mikoa wa Ruvuma ni mkoaa wa nne kuzindua kampeni hiyo uitanguliwa na mkoaa ya Dodoma, Manyara na Shinyanga.

Sheria ya wananchi ulema kuhusu ulemavu na wanaofanyiwa ukatili wa kijinsia.

“

MSLAC IMEKUWA NA MAFANIKIO MENGI. NDUMBARO

Zanzibar, 22 July 2023. Photo: MSLAC / Samia Suluhu Hassan, Vice President of Tanzania

Zanzibar, 22 July 2023. Photo: MSLAC / Samia Suluhu Hassan, Vice President of Tanzania

Na, Lusajo Mwakabuku - WKS Songea, Ruvuma.

Waziri wa Kaliba na Sheria Mhe. Dkt. Damas Ndumbaro amesema Mama Samia Legal Aid Campaign imekuwa ya mafanikio makubwa kwani imefanikiwa kutatua migogoro ya muda mrefu pamoja na kuyapa uhai mashauri ambayo yallonekana yamekwama katika vyombo mbalimbali ya kutolea haki katika nyanja za utolewaji wa huduma za kisheria, uelewa wa masuala ya kisheria na upingaji wa ukarili wa kijinsia katika mikoa minne ambayo kampeni hii imetekelezwa.

Waziri Ndumbaro aliyaoangea hayo ikiwa ni sehemu ya hotuba yake kabla ya kumkaribisha mgeni rasmi wa uzinduzi wa Kampeni hiyo Mkoani Ruvuma Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Philip Isidor Mpango huku akitaja Kampeni hii kuwa ni utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya Mwaka 2020 katika Ibara ya 118 (a) ambayo inaelekeza Serikali kuchukua jukumu la kuelimisha wananchi kutambua haki zao na kutumia fursa zilizopo kujiendezea kwa kuzingatia matakwana misingi ya katiba na sheria za nchi.

"Jumla ya migogoro 2,325 ya aina mbalimbali ilipokelewa ambapo kati ya hiyo migogoro 310 ikiwemo yandoa, ardhi na mirathi ilitatuliwa na kuhitimishwa. Hatua hii imeongeza amani na kuondoa uadui katy ya wananchi waliokuwa katika uhasama kwa kipindi kirefu" alisema Mheshimiwa Ndumbaro.

Aidha Dkt. Ndumbaro aliongeza kuwa Jumla ya wananchi 141,366 wakivemo Wanaume 62,791 na wanawake 78,543 wamefikiwa na kupatiwa elimu ya masuala ya sheria, haki za binadamu na utawala bora pamoja na kupata huduma ya misaada wa kisheria huku akitaja migogoro 2,325 ya aina mbalimbali iliyopokelewa ambayo kati ya hiyo migogoro 310 ikiwemo ya ndoa, ardhi na mirathi ilitatuliwa na kuhitimishwa. Hatua iliyopelekea kuongezeka kwa amani na kuondoa uadui katy ya wananchi waliokuwa katika uhasama kwa kipindi kirefu.

"Kampeni imeweza wananchi wengi kufahamu masuala ya kisheria yaliyopo kwenyi Maisha yao ya kila siku ikiwemo masuala ya ndoa, ukatili wa kijinsia, ardhi na mirathi. Kupitia Kampeni hii, wapo wananchi wameombaa kufika Ofisi za RITA kwa ajili ya kuandika wosia" Aliongeza Ndumbaro.

Kuhusiana na gharama za uendeshaji wa kampeni hii, Mheshimiwa Ndumbaro alisema huduma hii inatolewa bure inatokana na mchango wa Serikali ya Awamu ya sita inayongozoza na Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan pamoja na wadau wa maendeleo, asasi za kiraia, ambao kwa pamoja wamechangia fedha ili kufikisha huduma hii kwa wananchi bila wananchi kugharamia. Hivyo, huduma hii inatolewa bure kwa wananchi wote ili waweze kufahamu haki na wajibu wao, waweze kudai haki zao kwa wakati.

Akitaja muendelezo wa kampeni hii, Ndumbaro alisema maadhimisho ya huduma ya misaada wa kisheria ya Mama Samia, yanatarajiwu kufanyika katika Mikoa yote ya Tanzania Bara na Visivani huku akiomba ushiriki wa kila namna wa viongozi wote wa serikali kadri watakavyoalikwa katika maeneo mengine huku akijinadi kuwa Wizara yake na wadau wamejipanga kwa dhalil kutekeleza Kampeni hii Mkoani Kigoma mwishoni mwa mwezi Septemba, 2023.

Katika hatua nyininge Waziri Ndumbaro amesema Tanzania imekuwa ikipata sifa nzuri katika masuala ya haki za binadamu kupitia Tsaarifa ambayo wizara yake imekuwa ikiwasilisha kwenyi majukwaa ya haki za binadamu na watu ya Kikanda na Kimataifa katika nyanja zote za haki za binadamu na watu na utawala bora. Sifa na pongezi hizo zimejumuisha pamoja na masuala mengine, namna Tanzania imekuwa ikisimamia na kuratibu masuala ya huduma ya misaada wa kisheria ambayo ni haki ya binadamu.

"Ni azma ya Serikali ya Awamu ya Sita inayongozoza na Dkt. Samia Suluhu Hassan kuendeleza sifa hii njema ya Tanzania kwa kudumisha utawala wa sheria; uzingatiwaji wa haki za binadamu na watu na kuimarisha upatikanaji wa haki kwa wananchi wote lakini kwa jicho la kipekee kwa wananchi wasiokuwa na uwexo" Alimalizia Ndumbaro.

Zanzibar, 22 July 2023. Photo: MSLAC / Samia Suluhu Hassan, Vice President of Tanzania

Zanzibar, 22 July 2023. Photo: MSLAC / Samia Suluhu Hassan, Vice President of Tanzania

KAMPENI YAWAIBUA WATOTO WALIOLAWITIWA SONGEA

Na, Lusajo Mwakabuku

- WKS Songea, Ruvuma.

KAMPENI ya huduma ya msada wa kisheria wa Mama Samia inayofahamika kama Mama Samia Legal Aid Campaign (MSLAC) imewaibua wazazi wa Watoto nane waliofanyiwa vitendo vya ulawiti na ubakaji Marispaa ya Songea mwaka jana.

Wazazi hao walitoa kilio hicho walipokutana na timu ya watoa huduma ya msaada wa kisheria pamoja na wanahabari inayoendelea na kazi maeneo tofauti tofauti Mkoani hapa.

Mmoja wa wazazi hao tijina linahifadhiwa | alisema mtoto wake ni mielongoni mwa Watoto nane waliofanyiwa kitendo hicho Machi mwaka jana 2022. Mzazi huyo alisema Watoto wote waliofanyiwa vitendo hivyo ni wakazi wa Mtaa wa Seedfarm katika mtaa Songea na Mtuhumiwa anayedaiwa kufanya vitendo hivyo ni mkazi wa mtaa huo.

Mzazi huyo alimtaja mtuhumiwa anayedaiwa kuwafanyiwa vitendo hivyo kuwa ni Sabri Milanzi ambaye kwa sasa haonekani na hakuna taarifa zozote wale kinachoendelea. Alibashwa kuwa taarifa za watoto hao kujulikana kuhusu kufanyiwa vitendo hivyo wazazi walipewa na waalimu wa shule wanaposoma baada ya kuona hali za watoto wakiwa hapo shulen.

Alisema baada ya walimu kuzungumza na mmoja wa watoto alisema ukweli kuhusu kufaryiwa kitendo hicho na mtuhumiwa anayedaiwa kuwafanyiwa hivyo mara kwa mara. Aliangeza kuwa baada ya mazungumzo hayo mtoto aliwataja na wenzae wengine saba ambaa warmekuwa walifanyiwa vitendo hivyo na mtuhumiwa na amekuwa akiwatishia kuwa wakisema atawaua.

Aliangeza kuwa baada ya hapo walimu walichukua jukumu la kuwaita waza wa watoto hao na kuwaeleza taarifa za wanafunzi hao walibankia kufanyiwa vitendo hivyo. Baada ya kupewa taarifa hizo wazazi, hao waliungana na kutoa taarifa Kituo kikuu cha Polisi Songea na wakaendelea na taratibu za kuwapeleka hospitali ya Rufaa ya Songea (HOMSO) ambapo walidai kuwa walipewa majibu ya kuwa watoto wapo salama hakuna tatizo.

Wazazi wa Watoto hao hawakuridhika na majibu hayo ya madaktari hao hata kutokana na Ushahidi wa jinsi muonekano wa Watoto wao ulivyoonekana walitembea na mazingira mengine yaliyoonesha kuwa wana tatizo ikabidi

wachukue jukumu la kupewa gari na Jeshi la Polisi kwenda hospitali ya Misheni ya Peramiho na vipimo ya huko villionyesha kuwa watoto hao wamefanyiwa vitendo hivyo.

Aidha alisema walirudi Polisi na kutoa taarifa hizo na kujibiwa kuwa Jeshi hilo litafanya taratibu za kumtafuta mtuhumiwa ili sheria iweze kuchukua mkondo wake lakini mpaka mwaka agosti 29 hawajapata taarifa za kukamatwa kwa mtuhumiwa huku wakilaumu jeshi jeshi la polisi kwa kuka kiumya.

Waandishi wahabari wa mkoani hapa ambaa walipewa mafunzo wa namnaya kuripoti masuala haya ya ukatili wa kijinsia, walililleta suala hilli kwa wataalam wa Mama Samia Legal Aid Campaign ambaa wallambatana nao mpaka kwa wahanga na kuhojiana nao.

Maeleo ya wazazi yalipelekewa wataalam wa MSLAC waliambatana na waandishi wa haberi kufunga safari hadi kwa Kamishna wa Polisi wa Mkoa na kukutana na Kaimu Kamanda wa Polisi Mkoa wa Ruvuma Kamishna Msaidizi wa Polisi (ACP) Alfered Hussein ambaye alisema machi 23 mwaka 2022 ilipokelewa taarifa katika kituo cha Songea kuwa watoto nane wakiume sab ana wakile moja wenye umri tofauti tofauti kuanzia miaka sita hadi 12 walifanyiwa vitendo vya kikatili ulawiti na ubakaji huko mtaa wa Making'inda manipaa ya Songea.

ACP Hussin alisema baada ya vipimo na uchunguzi wa madaktari ilibankia kuwa watoto wanenye wanaonyesha dalili zakulawithwa na moja

wa kike kubakwa na watoto watatu hawakuonyesha dalili za kufanyiwa vitendo hivyo. Alisema watoto wawili mielongoni mwa hao wanenye waliolawitiwa walimtaja Jackson Peter mkazi wa mtaa wa Making'inda manipaa ya Songea ndiyewafanyia vitendo hivyo na watatu walibaki akwemo mtoto wa kike walimta Sabri Milanzi ambaye alitoroka baada ya kusikia anatajwa kuhusiana na tuhuma hizo.

Kaimu Kamanda huo alisema mtuhumiwa Jackson Peter (17) alikamawa na Polisi na kufikishwa mahakama ya watoto kwa tuhuma za kulawiti na kuhukumiwa viboko vitatu kwa kila kosa hivyo alitumikia adhabu ya viboko sita kwa makosa hayo. Aidha alisema juhudii za jeshi la Polisi kumtafuta mtuhumiwa Sabri Milanzi zinaendelea na atakapokamatwa ataflikishwa mahakamani kujibu tuhuma hizo za ubakaji na ulawiti.

Kampeni ya huduma msaada wa kisheria ilizunduliwa Mkoani hapa july 22 mwaka huu na Makamu wa Rais Dk Philip Mpango na inaendelea maeneo mbalimbali Mkoani hapa.

Lengo la kampeni hiyo ni kutoa elimu na kutatua matatizo ya migogoro na kero za wananchi kwa nchi nzima

Nalibu Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Pauline Gekul (MB) amefanya ziara kutoa kuhakikisha wananchi wa Kata ya Liuli Wilaya ya Nyasa Mkoani Ruvuma leo tarehe 29 Agosti 2023.

“

TUSIWE CHANZO CHA MIGOGORO TUTATUE KERO ZA WANANCHI. – GEKUL

Nalibu Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Pauline Gekul (MB) amefanya ziara kutoa kuhakikisha wananchi wa Kata ya Liuli Wilaya ya Nyasa Mkoani Ruvuma leo tarehe 29 Agosti 2023.

Nalibu Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Pauline Gekul (MB) amefanya ziara kutoa kuhakikisha wananchi wa Kata ya Liuli Wilaya ya Nyasa Mkoani Ruvuma leo tarehe 29 Agosti 2023.

**Na, George Mwakyembe,
- WKS Nyasa.**

Nalibu Waziri wa Katiba na Sheria Mheshimiwa Pauline Gekul (MB) amefanya ziara na kukutana na wananchi wa Kata ya Liuli Wilaya ya Nyasa Mkoani Ruvuma leo tarehe 30 Julai 2023.

Akiwa katika ziara hiyo ya kukagua maendeleo ya kampani ya Mama Samia Msaada wa Kisheria inayoendelea mkoani Ruvuma Mheshimiwa Gekul amefika katika kijiji cha Liuli na kuongea na Wananchi wa Kata hiyo pamoja na kupokea kero mbalimbali zinazowakabili katika maeneo yao.

Mhe. Pauline Gekul amesema "Wenyeviti na Watendaji tusiwechanzo cha migogoro, tunatakiwa kutatua kero, na changamoto mbalimbali zinazowakabili wananchi. Tumekuwa tulipokea malalamiko mengi ya wananchi wakilalimika kuwa baadhi yenu minawanyanyasa wananchi kwa kutokutawende haki katika majukumu yenu.

Ameyasema hayo baada ya wananchi wa kata hiyo kutoa malalamiko kuhusu

kupokonywa mashamba na mwenyekiti wa kijiji cha Nkarachi Ndg Ezekiel Haule.

Katika malalamiko hayo Ndg Victory Luena alisema "mwenyekiti huyo amekuwa akichukua mashamba na kupanda miti anina ya mitiki pasipo kutoa fidia kwa wenyewe mashamba hali ambayo wananchi wa kijiji cha Liuli kudai fidia kwani mashamba hayo wamekuwa wakiyamiliki kwa muda mrefu sana.

Mheshimiwa Gekul aliyambilia mwenyekiti na mtendaji kuhakikisha mgogoro huo unakwisha pamoja na mwenye haki kupewe haki yake. Aidha Mhe. Gekul alisitisiza suala zima la utawala bora ili kuondoa migogoro isiyo na tija na kuondoa amani kwa wananchi.

Akiongea na wananchi Gekul aalisema "Mtendaji na mwenyekiti lazima kuwashirikisha wananchi katika masuala yote yanayohusu maendeleo ya kijiji hii ndiyo dhana nzuri ya utawala bora. Ni vyema wananchi kujua serikali yao inafanya mradi gani pasipo kufichwa fichwa na pamoja na kupata stahiki zao. Kampani ya mama samia msaada wa sheria ipo mkoani Ruvuma tangu tarehe kuzinduliwa kwake tarehe 22 Julai na kumalizika tarehe 02 Agosti 2023.

MABARAZA YA USULUHISHI YA KATA YAPEWE MAFUNZO YA MARA KWA MARA

Dr. Mwanaume Ndoa Afisa Mafunzo ya Mara kwa mara ya ushauri ya hadhara iliyoelimu ya Sheria na hivyo mionganini mwao wanaumbua na kushindwa kutimiza jukumu lao la usuluhishi na wanafanya hayo kwa kuwa sheria hawazijui zaidi ya kujuua mila na desturi za eneo husika."

mzee Issa Zuberi Ngonyani kutoka Kijiji cha Masugulu amesema, "kwenye Baraza la Usuluhishi la Kata kuna shida kwani wanaochaguliwa hawana elimu ya sheria na hivyo mionganini mwao wanaumbua na kushindwa kutimiza jukumu lao la usuluhishi na wanafanya hayo kwa kuwa sheria hawazijui zaidi ya kujuua mila na desturi za eneo husika."

Utekelezaji wa Kampeni hii ni wa kipindi cha miaka mitatu kuanzia Machi, 2023 hadi Februari, 2026. Kampeni itatekelezwa katika Mikoa yote ya Tanzania Bara na Zanzibar ambapo Mikoa wa Ruvuma ni wa nne tangu kuzinduliwa kwa Kampeni hii kwa upande wa Tanzania Bara.

Na, William Mabusi - WKS Tunduru

Wanakijiji cha Masugulu Kata ya Marumba wameomba Serikali kuwapatia mafunzo ya mara kwa mara Wajumbe wa Mabaraza ya Usuluhishi ya Kata kuwawezesha kufanya jukumu la usuluhishi kwa ufanisi na hivyo kusaidia kumaliza migogoro mbalimbali ikiwemo ya ardhi kwenye ngazi za Kata.

Ushauri huo umetolewa kwenye mikutano ya hadhara iliyofanyika tarehe 25 Julai, 2023 kwenye viji ya Masugulu na Marumba ambapo elimu ya Ndoa na talaka, Mirathi na wosia, Ukatili wa kijinsia na Ardhi ilitolewa na Timu ya Mama Samia Legal Aid Campaign ikifuatiwa na huduma ya msaada wa sheria kwa wananchi mmoja mmoja.

Akichangia kwenye mada ya ardhi

Zoezi kama hili lilitanyika mkoani Dodoma mwezi Aprili, 2023, Mikoa wa Manyara mwezi Mei, 2023 na Mikoa wa Shinyanga mwezi Juni, 2023. Hadi sasa, huduma inayotolewa kuitia Kampeni hii imewafikia wananchi takriban 141,366 ikijumuisha wanawake 78,543 na wanaume 62,791. Matarajio ya Serikali ni kufikia asilimia 75 ya wananchi ifikapo mwaka 2026 kuitia kampeni hii.

Dr. Mwanaume Ndoa Afisa Mafunzo ya Mara kwa mara ya ushauri ya hadhara iliyoelimu ya Sheria na hivyo mionganini mwao wanaumbua na kushindwa kutimiza jukumu lao la usuluhishi na wanafanya hayo kwa kuwa sheria hawazijui zaidi ya kujuua mila na desturi za eneo husika."

Dr. Mwanaume Ndoa Afisa Mafunzo ya Mara kwa mara ya ushauri ya hadhara iliyoelimu ya Sheria na hivyo mionganini mwao wanaumbua na kushindwa kutimiza jukumu lao la usuluhishi na wanafanya hayo kwa kuwa sheria hawazijui zaidi ya kujuua mila na desturi za eneo husika."

WANANCHI WAOMBA VYETI VYA KUZALIWA KWA WATOTO WA UMRI ZAIDI YA MIAKA MITANO VITOЛЕWE KWENYE OFISI ZA KATA

Na, William Mabusi

- WKS Tunduru

Wananchi wa vijiji vya Chiwana, Umoja na Mkandu wilayani Tunduru wameiomba Serikali kuweka utaratibu ili vyeti vya kuzaliwa kwa watoto wenye umri zaidi ya miaka mitano navyo vitolewe kwenye Ofisi za Kata kama ilivyo kwa watoto wenye umri chini ya miaka mitano ili kuwapunguzia gharama na muda wa kufuatilia vyeti hivyo kwenye ofisi za Wilaya ambazo kwa baadhi ya Kata ofisi hizo ziko mbali.

Ombi hilo limetolewa kwa nyakati tofauti kwenye mikutano ya hadhara iliyoitishwa na timu inayotekeleza kampeni ya msaada wa sheria ya Mama Samia Wilayani humo, tarehe 26 Julai, 2023.

“Tunaipongeza Serikali kwa kusimamia utoaji wa vyeti vya kuzaliwa kwa watoto wa umri chini ya miaka mitano kwenye ofisi za Kata. Tunaiomba Serikali kuweka utaratibu ili watoto wenyewe umri zaidi ya miaka mitano nao waweze kupata vyeti vyao kwenye ofisi zetu za Kata.”

**Alisema mzee Mapepe Said kutoka
Kijiji cha Chiwana.**

Akitoa elimu ya usajili wa vizazi na vifo kwenye mikutano hiyo Bw. Mwinyijuma Maneno Moshi Afisa Msajili Msaidizi kutoka RITA ambaye yuko kwenye timu ya wataalam wanaotekeliza Kampeni hivo

amesema watoto walio na umri chini ya miaka mitano husajiliwa bure bila malipo na kupewa vyeti vya kuzaliwa ndani ya siku tisini tokea mama alipolifungua.

Timu ya wataalam wanaotekeleza Kampeni hiyo Wilayani Tunduru imeshafikia Kata nane kati ya ishirini zinazotakiwa kutekelezwa katika kipindi cha siku kumi tangu kuzinduliwa kwa Kampeni hiyo mkoani Ruvuma. Kata ambazo zimefikiwa hadi sasa ni Muungano, Nanjoka, Nakapanya, Nandembo, Lukumbule, Mchoteka, Marumba na Chiwana.

Kampeni hii ilizinduliwa na Mhe. Dkt. Philip Mpango Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania tarehe 22 Julai, 2023 mjini Songea na mara baada ya uzinduzi wataalam waligawanyika kutekeleza kampeni hiyo kwenye Halmashauri zote nane katika Mkoa wa Ruvuma.

Der. İbrahimcan Mavise, Moda Ailesi Ailesi'nde PTT, na hizmetindeki görevde zamanın en iyi şahsiyetlerinden biri. Son 30 yılının en iyi işlerinden biri de 1990'lıların sonlarında başkanlığında bulunan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Tunceli'ye yaptığı işlerdir.

Bru. Nelson 87% from Africa. Unstated here. John the Archivist from Kenyan. Kibra ya Andheri mawache. also stated here. Mombasa. Soweto. unshamedly. you assented here & just like a monkey in the tree. also stated here. Nairobi. Kibera ya Chevrons. also stated here. unshamedly.

“

ELIMU YA SHERIA ITUMIKE KUPUNGUZA UKATILI KWENYE NDOA.

- GEKUL

Naibu Waziri wa Sheria ya Msaada Dr. Pauline Gekul akitekeleza kampeni ya msaada wa kisheria ya Mama Samia.

Na, William Mabusi

- WKS Tunduru

Naibu Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Pauline Gekul (Mb) ametoa wito kwa jamii kutumia elimu ya sheria inayotolewa kwenye Kampeni ya Kitifa ya Msaada wa Sheria ya Mama Samia kupunguza na hatimaye kumaliza ugomvi kwenye familia zao na hivyo kuwa na jamii yenye amani ili kukuza maendeleo ya mwananchi mmoja mmoja na Taifa kwa ujumla.

Mhe. Gekul ametoa wito huo wakati akihutubia wananchi wa vijiji vya Matemanga na Changarawe kwenye

mkutano wa hadhara uliofanyika viwanja vya ofisi ya Kata ya Matemanga Wilayani Tunduru, tarehe 28 Julai, 2023 ikiwa ni katika kutekeleza kampeni ya msaada wa kisheria ya Mama Samia.

“Tulikuwa hatujui haki zetu, watoto wa kike wamekuwa wakibaguliwa kwenye elimu na mirathi. Wanandoa wamekuwa wakipeana vipigo na wengine kuuana kitu ambacho ni kinyume na sheria, wananchi wanyonge wamenyimwa haki yao na hii ndiyo elimu tuliyokuja kuitoa kwamba mtu asinyang’anywe haki yake.” Alisema Bi. Gekul.

Mhe. Naibu Waziri amesema jamii

ikifahamu sheria watoto wa kike watapewa haki sawa na watoto wa kiume, viboko vitapungua kwenye nyumba zetu kwani kwa mujibu wa

sheria ya ndoa vipigo kwenye ndoa ni ukatili wa kijinsia, na hata kama wanandoa wakishindwana taratibu zipo za kuachana na namna ya kutunza watoto waliozaliwa katika ndoa hizo.

Aidha, Mhe. Gekul amewaonya vijana kutoingia kwenye ndoa bila maandalizi na kisha kuwatwika wazazi wao majukumu ya kuwalelea watoto watakaowaza “ni wajibu wenu kisheria kuwatunza watoto wenu na siyo jukumu la bibi au babu zao, kama kijana wa kiume huwezi kutunza familia kama ambavyo sheria inakutaka subiri ujipe muda wa kujandaa.”

Akitoa shukrani zake kwa Mhe. Waziri, Diwani wa Kata hiyo Mhe. Hamisi Kaesa alitoa ombi la kujengewa Mahakama ya Mwanzo kwani Mahakama iliyopo sasa imechakaa ombi ambalo Mhe. Naibu Waziri alikubali na kuwaahidi wanachi hao kuwa mwaka ujao wa fedha 2024/25 Wizara itapanga bajeti ya ujenzi wa Mahakama hiyo.

Naibu Waziri wa Sheria Mb. Pauline Gekul ametoa wito kwa jamii kutumia elimu ya sheria inayotolewa kwenye Kampeni ya Kitifa ya Msaada wa Sheria ya Mama Samia kupunguza na hatimaye kumaliza ugomvi kwenye familia zao na hivyo kuwa na jamii yenye amani ili kukuza maendeleo ya mwananchi mmoja mmoja na Taifa kwa ujumla, tarehe 28 Julai, 2023.

Naibu Waziri wa Sheria Mb. Pauline Gekul ametoa wito kwa jamii kutumia elimu ya sheria inayotolewa kwenye Kampeni ya Kitifa ya Msaada wa Sheria ya Mama Samia kupunguza na hatimaye kumaliza ugomvi kwenye familia zao na hivyo kuwa na jamii yenye amani ili kukuza maendeleo ya mwananchi mmoja mmoja na Taifa kwa ujumla, tarehe 28 Julai, 2023.

Chakila Dukwala amba kwa Mhe. Felix Chakila na Waziri wa Kisheria na Sheria (TANLAP) akizungumza kuhusu hukum za kisheria.

Wazirigenzi Ndumbaro (LSF) Bi.Lulu Ng'wanakilala akizungumza kuhusu hukum za kisheria na Sheria. Mhe.Dkt. Damas Ndumbaro akizungumza kuhusu hukum za kisheria.

HUDUMA YA MSAADA WA KISHERIA KUWA ENDELEVU.

Na, Felix Chakila
- WKS DSM

Waziri wa Katiba na Sheria, Mhe.Dkt. Damas Ndumbaro amekutana na kufanya mazungumzo na Uongozi wa Mtandao wa Watoa Huduma ya Msaada wa Kisheria (TANLAP) na Menejimanti ya Legal Services Facility "LSF" jijini Dar es Salaam.

Lengo la ziara hiyo ya Mhe.Ndumbaro ilikuwa ni kujadili masuala ya msaada wa kisheria na ufahamu wa masuala ya sheria ili kuangalia namna ya kufanya huduma ya msaada wa kisheria kuwa endelevu katika maeneo ambayo huduma imeshatolewa.

"Ni vyema mara baada ya kutekeleza Kampeni ya Mama Samia Legal Aid

katika mikoa husika ni vyema zikawa endelevu ili wanachi waendelee kupata huduma. Ni vyema TANLAP na wadau wengine wakiwemo Chama cha Wanasheria Tanganyika kutumia Ofisi ambazo zipo katika maeneo husika na kuwezesha migogoro ilioibuka iweze kushughulikiwa na si kutoitekeza".

Katika mazungumzo hayo, Uongozi wa TANLAP imewasilisha ombi kwa Serikali kuendelea kuangalia kwa jicho la ukaribu Sheria zinazuhusun doa na mirathi kwa kuwa zimekua zikiongezeka kwa kiwango kikubwa na ipo haja ya Serikali kuongeza rasilimali watu katika Kituo Jumuishi cha Utoaji Haki cha Temeke kinachoshughulikia migogoro ya Mirathi na Ndoa.

Katika hatua nyingine, Mhe.

kufanya mazungumzo na Bi.Lulu Ng'wanakilala, Mkurugenzi Mtendaji wa LSF ambaao nao kwa pamoja walionesha kukubaliana na ushauri wa kwamba kuwa na nguvu ya ziada katika kushughulikia masuala ya migogoro ya ardhi ambayo imeonekana kuwa chanzo kikubwa cha kero za kisheria katika maeneo mbalimbali.

Mtandao wa Watoa Huduma ya Msaada wa Kisheria (TANLAP) na Legal Services Facility (LSF) wamekuwa ni moja ya wadau wa karibu waliojitokeza katika kuunga mkono jitihada za serikali katika kutoa huduma za msaada wa kisheria bure tangu kuzinduliwa rasmi kwa kampeni hii tarehe 15/02/2023 na utekelezaji wake kuanza rasmi 27/04/2023 jijini Dodoma ambapo Waziri Mkuu alikuwa mgeni rasmi katika uzinduzi huo.

Habari Picha RUVUMA

Christina Ruhinda
Mkunugenzi Mtendaji wa Mtandao wa Watos
Huduma za Kisheria Tanzania (TANLAP)

Lulu Ngw'anakilala
Mkunugenzi Mtendaji wa
Legal Services Facility (LSF)

Dkt. Khatibu Kazungu
Naibu Katibu Mkuu
Wizara ya Katiba na Sheria

Uzinduzi
22 JULAI, 2023

MAMA SAMIA
Legal Aid
Campaign

MAMA SAMIA
Legal Aid
Campaign

BURIANI

Khalist Luanda

